

Salstentamen 2018-10-02
SOCA74 Sociologi: kriminologi
Delkurs 1: Vad är kriminologi (7,5 hp)

Tentamen består av fem stycken frågor. Antalet möjliga poäng på varje fråga står angivet vid respektive fråga. Det finns inget max- eller minimiantal vad gäller antalet sidor på respektive fråga utan skriv så att du har besvarat frågan på ett tillfredsställande sätt.

Försök ge *utförliga, tydliga och välformulerade* svar på frågorna (skriv alltid fullständiga meningar). Tänk på att skriva med läslig handstil. Om du inte kommer på det svenska ordet för något begrepp går det bra att använda den engelska termen. Inga hjälpmedel tillåtna.

Maximalt antal poäng på tentamen är **24 poäng**. För betyget G krävs minst 12 poäng på hela tentamen, för VG minst 18 poäng.

Glöm inte att skriva namn på varje blad du lämnar in.

Lycka till! /Lärlaget

Fråga 1

Återge vad Durkheim menar med att självmordet kan ses som ett ”socialt faktum” och beskriv hans olika självmordskategorier med hjälp av tydliga, målande exempel. (5 p) *(Ett i allt väsentligt sakligt korrekt svar ger 4 poäng. För full poäng på uppgiften krävs att svaret är skrivet på ett särskilt resonerande och självständigt sätt.)*

Fråga 2

Robert K. Merton talar om fem olika former av individuell adaption/anpassning. Beskriv dessa anpassningsformer *utförligt* och ge *tydliga* exempel. (5 p) *(Ett i allt väsentligt sakligt korrekt svar ger 4 poäng. För full poäng på uppgiften krävs att svaret är skrivet på ett särskilt resonerande och självständigt sätt.)*

Fråga 3

a) Beskriv utförligt Hirschis teori om sociala band (vilka väsentliga delar som ingår).
b) Argumentera för och emot teorin; dvs. finn positiva argument som talar för teorin samt kritiska argument som talar emot den. (5 p) *(Ett i allt väsentligt sakligt korrekt svar ger 4 poäng. För full poäng på uppgiften krävs att svaret är skrivet på ett särskilt resonerande och självständigt sätt.)*

Fråga 4

Beskriv utförligt vad Nils Christie menar med vertikal och horisontell rättsskipning, samt de viktigaste skillnaderna mellan dessa. Vilka för- och nackdelar ser Christie med reparativ rättvisa, och vilken av de nämnda typerna av rättsskipning förknippas denna med? (5 p) *(Ett i allt väsentligt sakligt korrekt svar ger 4 poäng. För full poäng på uppgiften krävs att svaret är skrivet på ett särskilt resonerande och självständigt sätt.)*

VÄND!

Fråga 5

a) Sandra Walklate berättar om följande hindrande omständigheter bland människor i allmänhet i kapitlet "Counting Crime":

- They [people] think it is too trivial an offence.
- They do not think there is a victim.
- They do not want to get involved.
- They would not want to go to court to give evidence against a neighbour and suffer the possible recriminations and/or threats that might result.
- They do not trust the police to do anything.

Vad är det som hindras av dessa omständigheter, enligt författaren? (0,5 p)

b) Sandra Walklate återger fem felslut eller "fallacies" som Marcus Felson menar är återkommande i kriminologi. Tre av dessa är "the ingenuity fallacy", "the age fallacy" och "the constabulary fallacy". *Vilken är den fjärde som Walklate nämner? (0,5 p)*

c) En av de teorier som Sandra Walklate berättar om illustreras bland annat med ett citat av Cornish och Clark: "offenders seek to benefit themselves by their criminal behaviour; ... that this involves the making of decisions and choices, however rudimentary on occasion these processes might be; and... these processes exhibit a measure of rationality, albeit constrained by the limits of time and availability of information." *Vilken teori är det? (0,5 p)*

d) En annan teori beskriver Sandra Walklate bland annat på följande sätt:

"Messerschmidt (1993, 1997) relates these ideas to crime in three key locations: the street, the workplace and the home. (...) from the pimp on the street to the sharp business of the rising white collar executive and to expressions of male proprietary in the forms of various violences in the home. All of these can be understood as in the framework of dominance highlighted by Connell." *Vilken teori handlar det om? (0,5 p)*

e) *I följande stycke i Sandra Walklates bok fattas ett begrepp. Vilket? (0,5 p)*

"The term _____ was first coined by Sutherland, in 1949, who defined it as the kind of crime committed by 'a person of high status in the course of his occupation' (ibid.: 9). This kind of definition, by implication, focuses attention on the status and respectability of the offender as much as the illegality of the offence..."

f) Sandra Walklate berättar i början av sin bok om Chicagoskolan och Park och Burgess sociologiska forskning om Chicago som en växande stad med alltfler sociala problem under 1920- och 1930-talet. Park och Burgess identifierade en serie cirklar som strålade ut från stadens centrum. Varje cirkel kännetecknades av särskilda sociala och ekonomiska förhållanden, vilket i sin tur hörde ihop med brottslighet. *Vad kallas Park och Burgess teori? (0,5 p)*

g) Sandra Walklate återger i sitt kapitel om brottsprevention en särskild inriktning av prevention som har sitt ursprung dels i feministiska kampanjer mot våld mot kvinnor, dels i "broken windows"-teorin som den formulerats av Wilson och Kelling i början av 1980-talet. Det handlar om att slå ned på brottslighet och oordning i liten skala för att i det långa loppet förhindra all typ av brottslighet, även den i stor skala. *Vad kallas denna typ av brottsprevention? (0,5 p)*

h) Sandra Walklate nämner en intressant utveckling av kontrollteori som formulerats av Charles Tittle. *Vad kallas denna teori? (0,5 p)*